

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Otsus juhtumi 183/2006/MF kohta - Väidetav võimuliialdus seoses teabele juurdepääsu mittelubamisega

Otsus

Juhtum 183/2006/MF - **Alguskuupäev:** {0} 06/03/2006 - **Otsuse kuupäev:** {0} 21/02/2007

Kaebuse esitaja esitas Prantsusmaa andmekaitsekomisjonile (CNIL) taotluse, et tehtaks kindlaks, kas Europolil on kaebuse esitajat puudutavaid andmeid. CNIL edastas kirja Europolile, kes teatas kaebuse esitajale, et Europoli andmebaasides ei ole tema isikuandmeid, millele tal oleks juurdepääsuõigus vastavalt Europoli konventsiooni artikli 19 lõikes 1 sätestatule ning asjakohastele Prantsusmaa õigusaktidele. Apellatsioonikomisjon kinnitas Europoli otsust.

Kaebuse esitaja väitis ombudsmanile esitatud kaebuses, et Europol on ebaõigesti keeldunud talle teda puudutavate andmete kohta teavet andmast ning lubamast talle juurdepääsu nendele andmetele. Kaebuse esitaja arvates oli tegemist võimuliialdusega. Kaebuse esitaja väitis veel, et Europol ei olnud tema poolt appellatsioonikomisjonile esitatud appellatsioonkaebust hoolikalt käsitlenud, sest Europoli vastuse prantsuskeelne tõlge oli adresseeritud teisele apellandile.

Europoli direktor teatas ombudsmanile, et ombudsmani kiri, milles paluti Europoli arvamust kaebuse kohta, on edastatud Europoli ühisele järelevalveasutusele (JSB).

JSB avaldas oma vastuses ombudsmanile, et appellatsioonikomisjoni otsus on siduv kõikidele puudutatud osapooltele. EÜ asutamislepingu artikli 195 lõikes 1 sätestatakse, et ombudsman viib läbi võimalike haldusomavoli juhtumite uurimisi, välja arvatud juhul, kui väidetud faktid on või on olnud kohtumenetluse objektiks. Et appellatsioonikomisjoni tuleb vaadelda kui sõltumatut komisjoni, kes pakub üksikisikutele õiguskaitsevahendit Europoli otsuste suhtes, siis JSB eeldas, et nimetatud erand on käesoleval juhul kehtiv. Mis puudutab väidetavat kaebuse esitaja appellatsioonkaebuse hooletut käsitlemist, siis JSB kirjeldas, et appellatsioonikomisjon võttis vastu kaks otsust kahes eri asjas ning et esimene lehekülg kaebuse esitaja appellatsioonkaebuse prantsuskeelsest tõlkest oli eksitavalt vahetusse läinud teise otsuse prantsuskeelse tõlke esimese leheküljega. JSB rõhutas, et selliseid eksitusi ei tohiks esineda, ning lisas, et saadab kaebuse esitajale vabanduse juhtunud vea pärast.

Ombudsman juhtis oma otsuses tähelepanu asjaolule, et artikli 195 lõikes 1 sätestatud asjassepuutuv erand kehtib üksnes juhul, kui asjaga on tegelenud või tegeleb kohus, ning seda tõlgendust kinnitas ombudsmani põhikirja artikli 1 lõikes 3 sätestatu. Ombudsman märkis, et ta ei ole veendunud, et apellatsioonikomisjoni tuleks vaadelda õigustmõistva organina EÜ asutamislepingu artikli 195 tähenduses, ning asjaolu, et apellatsioonikomisjon oli vaidlusaluse juhtumi läbi vaadanud, ei tohiks takistada ombudsmani uurimise läbiviimist. Ta leidis siiski, et kõnealuse juhtumi puhul ei ole tal vaja võtta kindlat seisukohta. Ombudsman märkis, et selles kontekstis ei ole kaebuse esitaja esitanud konkreetset teavet Europoli otsuse väidetava ebaõigsuse ja kuritarvitava sisu kohta. Samuti ei andnud apellatsioonikomisjoni otsuse hoolikas kontroll teavet, mis võiks seada kahtluse alla Europoli otsuse. Sellistel asjaoludel leidis ombudsman, et puudub alus kaebuse esitaja esimese väite uurimise jätkamiseks.

Kaebuse esitaja apellatsioonkaebuse väidetavalt hooletu käsitlemise kohta märkis ombudsman, et JSB palus kaebuse esitajalt vabandust juhtunud eksituse pärast. Seetõttu asus ombudsman seisukohale, et puudub alus jätkata uurimist ka juhtumi selles osas.

Strasbourg, 21. veebruar 2007

Austatud hr X

Detsembril 2005 esitasite Euroopa Ombudsmanile kaebuse Europoli vastu seoses Teiega seotud andmetele juurdepääsu taotlusega. Jaanuaril 2006 saatsite mulle oma kaebusega seotud täiendavaid dokumente.

Märtsil 2006 edastasite kaebuse Europoli direktorile. Märtsil 2006 teatas Europoli direktor mulle, et minu 6. märtsi 2006. aasta kiri edastati Europoli ühisele järelevalveasutusele. Ühine järelevalveasutus saatis mulle oma arvamuse ingliskeelse versiooni 3. mail 2006 ja prantsuskeelse tõlke 30. mail 2006.

Juunil 2006 saatsite mulle veel ühe kirja Teie kaebuse kohta. Edastasite 19. juunil 2006 Teile Europoli ühise järelevalveasutuse arvamuse koos kutsega esitada märkusi, mille Te saatsite 7. juulil 2006. Septembril 2006 saatsite mulle veel ühe kirja Teie kaebuse kohta.

Kirjutan nüüd, et anda teada tehtud päringute tulemustest.

KAEBUS

Kaebuse esitaja sõnul on asjassepuutuvad faktid kokkuvõtlikult järgmised:

Kaebuse esitaja saatis 10. jaanuaril 2004 Prantsuse andmekaitsekomisjonile (CNIL) kirja, milles palus tal kontrollida, kas Europol talletas teda puudutavaid andmeid. Veebruaril 2004 edastas CNIL kirja Europolile.

Europol teatas 14. juuni 2004. aasta kirjas kaebuse esitajale, et ta on tema toimikuid

kontrollinud ja et Europol ei säilitanud teda puudutavaid andmeid, millele tal on Europoli konventsiooni artikli 19 lõike 1 ja Prantsusmaa kohaldatavate õigusaktide alusel õigus tutvuda.

Juulil 2004 esitas kaebuse esitaja Europoli 14. juuni 2004. aasta otsuse peale kaebuse.

Europoli ühise järelevalveasutuse apellatsioonikomitee kinnitas 12. detsembri 2005. aasta otsusega Europoli 14. juuni 2004. aasta otsust. Apellatsioonikomitee viitas eelkõige Euroopa Nõukogu 28. jaanuari 1981. aasta konventsiooni üksikisikute kaitse kohta isikuandmete automatiseeritud töötlemisel artikli 9 lõikele 2, mis näeb ette kolm erandit andmetega tutvumise õigusest. Lisaks täpsustas ta, et Europoli konventsiooni artikli 19 lõike 3 kohaselt tuleb andmetega tutvumise õigust teostada kooskõlas selle liikmesriigi õigusega, kus seda õigust taotleti, käesoleval juhul Prantsusmaa õigusega. Apellatsioonikomitee leidis, et võttes arvesse Prantsusmaa õigust ja praktikat seoses Europoli töödeldavate andmetega tutvumise õigusega, võeti 14. juuni 2004. aasta otsus vastu kooskõlas Europoli konventsiooni artikli 19 lõikega 3.

Kaebuse esitaja väitis Euroopa Ombudsmanile esitatud kaebuses, et tema juhtumi suhtes ei kohaldata ühtegi kolmest erandist, mis on ette nähtud Euroopa Nõukogu 28. jaanuari 1981. aasta konventsiooni artikli 9 lõikes 2, millele Europol oli oma otsuse aluseks võtnud. Ta märkis, et Europoli tõlgendus selle artikli kohta kujutab endast võimu kuritarvitamist. Kaebuse esitaja märkis veel, et ta oli juba võtnud ühendust CNILi ja teiste asjaomaste Prantsuse ametiasutustega ning et nad keeldusid teda puudutavate andmete kohta teavet andmast.

Jaanuaril 2006 saatis kaebuse esitaja ombudsmanile oma kaebuse kohta täiendava kirja. Lisaks väitis ta selles kirjas, et Europol ei ole nõuetekohaselt käsitlenud tema 4. juuli 2004. aasta apellatsioonikomiteele esitatud kaebust, kuna tema vastuse tõlge prantsuse keelde puudutas teist apellanti.

Kaebuse ja kaebuse esitaja 21. jaanuari 2006. aasta täiendava kirja põhjal selgus, et kaebuse esitaja esitas järgmised väited:

- Europol keeldus ekslikult andmast teavet kaebuse esitajaga seotud andmete kohta ja andmast talle juurdepääsu nendele andmetele. See oli võimu kuritarvitamine.
- Europol ei käsitlenud kaebuse esitaja 4. juuli 2004. aasta kaebust apellatsioonikomiteele hoolikalt, sest tema vastuse tõlge prantsuse keelde oli adresseeritud teisele kaebuse esitajale.

Kaebuse esitaja väitis, et talle tuleks anda juurdepääs temaga seotud andmetele, mis on Europoli ja riiklike ametiasutuste valduses.

UURIMINE

Ombudsmani lähenemisviis

Ombudsman otsustas alata kaebuse esitaja juhtumi uurimise. Ombudsman teavitas kaebuse esitajat siiski sellest, et ta on otsustanud pidada vastuvõetamatuks ja kooskõlas oma põhikirja artikli 2 lõikega 1 lõpetada oma nõude, et talle antaks juurdepääs siseriiklike ametiasutuste valduses olevale kuupäevale, kuna see aspekt ei olnud suunatud ühenduse institutsioonile või organile.

Arvestades, et kaebuse esitaja oli oma kaebuses märkinud, et ta on selles küsimuses juba võtnud ühendust CNILi ja teiste asjaomaste Prantsusmaa ametiasutustega, soovitati kaebuse esitajal pöörduda Prantsusmaa riikliku ombudsmani poole.

Ombudsman edastas kaebuse Europolile, küsides viimaselt arvamust.

Europoli direktori 20. märtsi 2006. aasta kiri ombudsmanile

Europoli direktor teatas 20. märtsil 2006 ombudsmanile, et arvestades, et „*kaebuse esitaja seadis kahtluse alla Europoli ühise järelevalveasutuse järeldused ja kaebuse menetlemise Europoli otsuse peale, mis käsitleb tema õigust pääseda ligi teda puudutavatele ja võimaluse korral Europoli säilitatavatele andmetele*“ ning et „*ühine järelevalveasutus on Europoli konventsiooni artikli 24 lõike 1 kohaselt Europolist sõltumatu*“, edastati ombudsmani 6. märtsi 2006. aasta kiri kaebuse kohta arvamuse saamiseks ühisele järelevalveasutusele.

Ühise järelevalveasutuse arvamus

Ühise järelevalveasutuse arvamus kaebuse kohta oli kokkuvõtlikult järgmine:

Üldised märkused ombudsmani 6. märtsi 2006. aasta kirja edastamise kohta ühisele järelevalvekomiteele ja apellatsioonikomitee staatuse kohta

Europoli loomisega loodi isikuandmete vahetamise ja käitlemise Euroopa platvorm. Seda silmas pidades mainitakse ühes Europoli konventsiooni põhjendustest, et erilist tähelepanu tuleb pöörata üksikisikute õiguste kaitsele ja eelkõige nende isikuandmete kaitsele. Seetõttu viidatakse Europoli konventsiooni artiklis 14 andmekaitsestandardile, mis vastab Euroopa Nõukogu 28. jaanuari 1981. aasta konventsiooni üksikisikute kaitse kohta isikuandmete automatiseeritud töötlemisel (konventsioon 108) ja Euroopa Nõukogu ministrite komitee 17. septembri 1985. aasta soovitus nr R (87) põhimõtetele, millega reguleeritakse isikuandmete kasutamist politseisektoris. Neid põhimõtteid arvesse võttes kehtestati Europoli konventsioonis Europoli jaoks spetsiaalne andmekaitsekord.

Neid andmekaitsepõhimõtteid järgides loodi Europoli konventsiooni artikliga 24 ühine järelevalveasutus sõltumatu järelevalveasutusena, kelle ülesanne on kontrollida Europoli tegevust tagamaks, et tema valduses olevate isikuandmete käitlemisega ei rikuta üksikisiku õigusi. Need õigused on täpsustatud Europoli konventsioonis, täpsemalt artiklis 19, milles käsitletakse Europoli õigust andmetega tutvuda ja lasta neid kontrollida, ning artikli 20 lõikes 4, mis käsitleb õigust lasta andmeid parandada või kustutada.

Üksikisikute õiguste kaitsmisel andis Europoli konventsioon üksikisikutele ka õiguse taotleda ühiselt järelevalveasutuselt, et tagada isikuandmete töötlemise seaduslik ja täpne viis Europoli poolt.

Ühine järelevalveasutus võttis vastu kodukorra, mille nõukogu oli Europoli konventsiooni artikli 24 lõike 7 kohaselt ühehäälselt heaks kiitnud.

Nii konventsioonis nr 108 kui ka soovitus 87 nähti ette õiguskaitsevahend juhuks, kui üksikisiku taotlust ei täideta. Soovitus 87 põhimõttes 6.6 on konkreetselt mainitud õigust esitada kaebus järelevalveasutusele. Kuna Europoli konventsioon ei anna üksikisikutele võimalust pöörduda Euroopa Ühenduste Kohtusse ning selleks, et anda üksikisikule õiguslik

menetlus Europoli otsuste edasikaebamiseks, teeb Europoli konventsiooni artikli 24 lõige 7 ühisele järelevalveasutusele ülesandeks moodustada erikomitee. See on ühise järelevalveasutuse apellatsioonikomitee.

Üksikisikud võivad esitada ühise järelevalveasutuse apellatsioonikomiteele kaebuse Europoli otsuse peale, mis käsitleb a) andmete juurdepääsu taotlust, b) nende andmete kontrollimist või c) andmete parandamist või kustutamist. Europoli konventsiooni artikli 24 lõike 7 kohaselt on apellatsioonikomitee otsused kõigi asjaosaliste suhtes lõplikud.

Europoli konventsioon ja kodukorra erisätted loovad seega selgelt sõltumatu ja konkreetse õigusnormi, mille kohaselt saab isik Europoli otsuseid edasi kaevata.

Apellatsioonikomitee sõltumatuse rõhutamiseks võttis nõukogu kodukorra ühehäälsel heakskiitmisel vastu deklaratsiooni apellatsioonikomitee koosseisu kohta.

Märkused kaebuse esitaja väidete ja väidete kohta

Mis puudutab kaebuse esitaja esimest väidet, siis pärast seda, kui ta sai kätte Europoli otsuse tema taotluse kohta kontrollida, kas viimane talletas teda puudutavaid andmeid, esitas kaebuse esitaja selle otsuse peale kaebuse. Apellatsioonikomitee jõudis 12. detsembri 2005. aasta otsusega järeldusele, et Europoli otsus on tehtud kooskõlas Europoli konventsiooni artikli 19 lõikega 3. See otsus oli siduv kõigile asjaosalistele.

Kuna apellatsioonikomiteed tuleb pidada sõltumatuks komiteeks, mis pakub üksikisikutele õiguskaitsevahendeid Europoli otsuste vastu, eeldas Europoli ühine järelevalveasutus, *et „EÜ asutamislepingu artikli 195 teises lauses sätestatud erand“ (1) kohaldub apellatsioonikomitee kohtumenetlusele tema õigusemõistjana.*

Kaebuse esitaja teise väite kohta võttis apellatsioonikomitee 12. detsembril 2005 vastu kaks otsust kahes erinevas asjas. Kaebuse lisadest ilmnes, et kaebuse esitaja kaebuse kohta tehtud otsuse prantsuskeelse tõlke esimene lehekülj asendati kogemata teise otsuse prantsuskeelse tõlke esimese leheküljega. Kuigi sekretariaadi töökorra eesmärk oli tegeleda väga hoolikalt kohtumenetluste ja apellatsioonikomitee otsustega, tehti ilmselt viga. Haldusmenetluste eest vastutava andmekaitsesekretariaadiga konsulteerimisel ei esitatud ühtegi muud selgitust selle kahetsusväärse inimliku vea kohta. Oli selge, et sellist viga ei tohiks teha ja ühine järelevalveasutus saadab kaebuse esitajale selle vea eest vabanduse.

Kaebuse esitaja 9. juuni 2006. aasta kiri

Kaebuse esitaja teatas 9. juuni 2006. aasta kirjas ombudsmanile, et pärast tema sekkumist vabandas ta ühise järelevalveasutuse poolt seoses tema nime puudutava veaga apellatsioonikomitee otsuses. Ta lisis ühise järelevalveasutuse 29. mai 2006. aasta asjakohase kirja.

Kaebuse esitaja tähelepanekud

Oma märkustes ühise järelevalveasutuse arvamuse kohta, mis esitati 7. juulil 2006, jäi kaebuse esitaja oma kaebuse juurde. Ta väitis ka, et tegemist on põhiõiguste rikkumisega, kuna apellatsioonikomitee otsused on siduvad kõigile asjaosalistele. Kaebuse esitaja märkis lisaks, et ühise järelevalveasutuse arvamus on õiguslikust seisukohast ebakorrektn, sest selle leheküljed ei olnud nummerdatud ja viimane lehekülj ei olnud allkirjastatud.

OTSUS

1 Ombudsmani uurimise ulatus

1.1 Kaebuse esitaja saatis 10. jaanuaril 2004 Prantsuse andmekaitsekomisjonile (CNIL) kirja, milles palus tal kontrollida, kas Europol talletas teda puudutavaid andmeid. Veebruaril 2004 edastas CNIL kirja Europolile. Europol teatas 14. juuni 2004. aasta kirjas kaebuse esitajale, et ta on tema toimikuid kontrollinud ja et Europolis ei käsitleta tema kohta käivaid andmeid, millele tal on Europoli konventsiooni artikli 19 lõike 1 ja Prantsusmaa kohaldatavate õigusaktide kohaselt õigus tutvuda. Juulil 2004 esitas kaebuse esitaja Europoli 14. juuni 2004. aasta otsuse peale kaebuse. Apellatsioonikomitee jättis 12. detsembri 2005. aasta otsusega Europoli 14. juuni 2004. aasta otsuse muutmata. Oma hilisemas kaebuses ombudsmanile ja oma 21. jaanuari 2006. aasta täiendavas kirjas väitis kaebuse esitaja, et Europol oli ebaõigesti keeldunud teda puudutavate andmete kohta teavet andmast ja võimaldamast talle neile andmetele juurdepääsu. Kaebuse esitaja arvates kujutas see endast võimu kuritarvitamist. Kaebuse esitaja väitis veel, et Europol ei käsitlenud hoolikalt tema 4. juuli 2004. aasta kaebust appellatsioonikomiteele, kuna tema vastuse tõlge prantsuse keelde oli adresseeritud teisele apellandile. Kaebuse esitaja väitis, et talle tuleks anda juurdepääs temaga seotud andmetele, mis on Europoli ja riiklike ametiasutuste valduses.

1.2 Ombudsman teatas oma 6. märtsi 2006. aasta vastuses kaebuse esitajale, et ta otsustas pidada vastuvõetamatuks ja lõpetada oma põhikirja artikli 2 lõike 1 alusel oma nõude anda juurdepääs teda puudutavatele andmetele, mis on riigi ametiasutuste valduses, kuna see ei ole suunatud ühelegi Euroopa institutsioonile või organile.

1.3 Seega käsitletakse käesolevas otsuses üksnes kaebuse esitaja väiteid ja väiteid, mis on suunatud Europolile.

1.4 Arvestades, et kaebus oli algselt suunatud Europoli vastu, edastas ombudsman selle Europoli direktorile ja palus Europolil esitada selle kohta arvamus. Europoli direktor teatas 20. märtsil 2006 ombudsmanile, et arvestades, et „*kaebuse esitaja seadis kahtluse alla Europoli ühise järelevalveasutuse järeldused ja kaebuse menetlemise Europoli otsuse peale, mis käsitleb tema õigust pääseda ligi teda puudutavatele ja võimaluse korral Europoli säilitatavatele andmetele*“ ning et „*ühine järelevalveasutus on Europoli konventsiooni artikli 24 lõike 1 kohaselt Europolist sõltumatu*“, edastati ombudsmani 6. märtsi 2006. aasta kiri kaebuse kohta arvamuse saamiseks Europoli ühisele järelevalveasutusele.

1.5 Eeltoodust nähtub, et Europol väidab, et nii ühine järelevalveasutus kui ka appellatsioonikomitee on sellest sõltumatud. Ombudsman leiab, et see hinnang näib olevat õige, kuna Europoli konventsiooni artikli 24 lõikes 1 on sätestatud: *Luuakse sõltumatu ühine järelevalveasutus, mille ülesanne on vastavalt käesolevale konventsioonile kontrollida Europoli tegevust tagamaks, et Europoli valduses olevate andmete säilitamine, töötlemine ja kasutamine ei rikuks üksikisiku õigusi. (...) Ühise järelevalveasutuse liikmed ei saa oma ülesannete täitmisel juhiseid üheltki teiselt organilt.*“ Arvestades, et Europoli konventsiooni artikli 24 lõike 7 kohaselt moodustab appellatsioonikomitee ühine järelevalveasutus, tuleb seda komiteed pidada

Europolist sõltumatuks.

1.6 Ombudsman on siiski seisukohal, et asjaolu, et asutus on teistest asutustest sõltumatu, ei tähenda tingimata, et teda tuleb pidada eraldiseisvaks ühenduse asutuseks EÜ asutamislepingu artikli 195 tähenduses. Näiteks peab ombudsman sageli tegelema kaebustega Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) värbamismenetluste kohta. Kuigi valikukomisjonidel on sellistes värbamismenetlustes oluline roll ja kuigi need valikukomisjonid on oma vastutusala piires EPSOst sõltumatud, on ombudsman alati leidnud, et sellistel juhtudel on kaebuse esitajaks EPSO, mitte asjaomane valikukomisjon. Ombudsman leiab siiski, et käesoleval juhul ei ole vaja otsustada, kas ühist järelevalveasutust (või apellatsioonikomiteed) tuleks EÜ asutamislepingu artikli 195 tähenduses käsitada ühenduse asutustena, mida tuleb Europolist eristada.

1.7 Ombudsman märgib, et kaebuse esitaja esimene väide puudutab Europoli otsust. Kuigi apellatsioonikomitee kinnitas asjaomast otsust, näib ilmne, et esimene väide on suunatud Europoli otsusele, mitte apellatsioonikomitee otsusele. Seetõttu peab ombudsman asjakohaseks leida, et selle väite uurimine puudutab Europoli ja et käesolev otsus tuleks adresseerida talle. Apellatsioonikomitee otsuse võimalikku asjakohasust selles kontekstis käsitletakse allpool punktis 2.

1.8 Ombudsman märgib, et kaebuse esitaja teine väide on suunatud ka Europolile. Tuleb siiski märkida, et see väide puudutab viisi, kuidas kaebuse esitajale tehti teatavaks apellatsioonikomitee otsus. Tegelikult tuleb seda väidet seega mõista nii, et see on suunatud apellatsioonikomiteele.

1.9 Ombudsman märgib siiski, et ühine järelevalveasutus selgitas oma arvamuses, et 12. detsembril 2005 võttis apellatsioonikomitee vastu kaks otsust kahes erinevas asjas ning et kaebuse esitajate kaebuse kohta tehtud otsuse prantsuskeelse tõlke esimene lehekülg asendati kogemata prantsuskeelse tõlke esimese leheküljega teises otsuses. Ühine järelevalveasutus jõudis järeldusele, et kuigi sekretariaadi töökord oli suunatud väga hoolikale tegelemisele apellatsioonikomitee kohtumenetluste ja otsustega, on ilmselt tehtud viga. Ta lisas, et konsulteerimine haldusmenetluste eest vastutava andmekaitsesekretariaadiga ei andnud selle kahetsusväärse inimliku vea kohta muud selgitust. Ühine järelevalveasutus rõhutas, et selliseid vigu ei tohiks esineda, ning lisas, et saadab kaebuse esitajale selle vea eest vabanduse. Ombudsman märgib, et 29. mai 2006. aasta kirjas kaebuse esitajale vabandas ühine järelevalveasutus tehtud vea pärast.

1.10 Neid asjaolusid silmas pidades leiab ombudsman, et isegi kui ühist järelevalveasutust või apellatsioonikomiteed tuleks pidada ühenduse organiks ja eristada teda Europolist EÜ asutamislepingu artikli 195 tähenduses, ei ole mingil juhul põhjust seda aspekti uurida.

1.11 Ombudsman märgib lisaks, et kaebuse esitaja väitis oma märkustes, et ühise järelevalveasutuse arvamus on õiguslikust seisukohast ebakorrektn, kuna selle leheküljed ei olnud nummerdatud ja viimane lehekülg ei olnud allkirjastatud.

1.12 Sellega seoses tuleb märkida, et ühine järelevalveasutus saatis ombudsmanile oma

arvamuse kõigepealt inglise keeles ja esitas seejärel tõlke prantsuse keelde (kohtuasja keel). Ombudsman edastas selle tõlke kaebuse esitajale. Arvestades, et asjaomane tekst kujutas endast ingliskeelse originaali tõlget, ei olnud vaja sellele alla kirjutada. Ühise järelevalveasutuse arvamuse ingliskeelne originaal oli nõuetekohaselt allkirjastatud. Selle originaali koopia on lisatud kaebuse esitajale teadmiseks. Mis puudutab ühise järelevalveasutuse arvamuse esitamist, siis on ombudsman seisukohal, et oleks olnud kasulik lisada leheküljenumbriid. Ombudsman peab siiski ilmseks, et nende puudumine ei muuda arvamust kehtetuks.

2 Mis puudutab seda, kuidas Europol menetleb kaebuse esitaja taotlust anda talle teavet teda puudutavate andmete kohta ja anda talle juurdepääs nendele andmetele

2.1 Oma kaebuses ombudsmanile väitis kaebuse esitaja, et Europol keeldus ekslikult teda puudutavate andmete kohta teavet andmast ja võimaldamast talle neile andmetele juurdepääsu. Kaebuse esitaja arvates kujutas see endast võimu kuritarvitamist.

2.2 JSB märkis oma arvamuses, et pärast Europoli otsuse saamist tema taotluse kohta kontrollida, kas viimane talletas teda puudutavaid andmeid, esitas kaebuse esitaja selle otsuse peale kaebuse. Apellatsioonikomitee jõudis 12. detsembri 2005. aasta otsusega järeldusele, et Europoli otsus on tehtud kooskõlas Europoli konventsiooni artikli 19 lõikega 3. Ühise järelevalveasutuse sõnul oli appellatsioonikomitee otsus siduv kõigile asjaosalistele. Kuna appellatsioonikomiteed tuleb pidada sõltumatuks komiteedeks, mis pakub üksikisikutele õiguskaitsevahendeid Europoli otsuste vastu, eeldas ühine järelevalveasutus, et „EÜ asutamislepingu artikli 195 teises lauses“ lõikes 2 sätestatud erand on kohaldatav appellatsioonikomitees toimuvate kohtumenetluste suhtes tema õigusemõistjana.

2.3 Kaebuse esitaja märkis oma märkustes ühise järelevalveasutuse arvamuse kohta veel, et rikutud on põhiõigusi, kuna appellatsioonikomitee otsused on siduvad kõigile asjaosalistele.

2.4 Ombudsman tuletab meelde, et EÜ asutamislepingu artikli 195 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Euroopa Parlament nimetab ombudsmani, kes on volitatud vastu võtma kaebusi (...) haldusomavoli juhtumite kohta ühenduse institutsioonide või asutuste tegevuses, välja arvatud Euroopa Kohus ja esimese astme kohus, kes tegutsevad õigusemõistjana.

Ombudsman viib omal algatusel või talle otse või Euroopa Parlamendi liikme kaudu esitatud kaebuste alusel läbi uurimisi, mille kohta ta leiab põhjust, välja arvatud juhul, kui väidetavate asjaolude suhtes on algatatud või on algatatud kohtumenetlus. (...)“.

2.5 Ombudsman on seisukohal, et artikli 195 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud erand, mille kohaselt ombudsmanil ei ole võimalik uurida juhtumit, kus asjaomaste faktide suhtes on algatatud või on algatatud kohtumenetlus, on kohaldatav üksnes juhul, kui asi oli kohtus või on pooleli. Seda tõlgendust kinnitab ombudsmani põhikirja artikli 1 lõige 3, milles on sätestatud, et „ombudsman ei või sekkuda kohtuvaidlustesse ega seada kahtluse alla kohtuotsuse usaldusväärsust“.

2.6 Ombudsman on hoolikalt uurinud Europoli konventsiooni ja ühise järelevalveasutuse

töökorda (3) , eelkõige apellatsioonikomiteed reguleerivad eeskirju. Kõnealustest eeskirjadest ilmneb, et apellatsioonikomitee on loodud sõltumatu kontrollimehhanismina, mille eesmärk on pakkuda kodanikele asjaomases valdkonnas õiguskaitsevahendeid Europoli vastu. Lisaks näib, et apellatsioonikomiteed reguleerivad sätted on teataval määral sarnased nendega, mida tavaliselt võib leida kohtuorgani suhtes kohaldatavatest õigusnormidest. Ombudsman ei ole siiski veendunud, et apellatsioonikomiteed tuleks käsitada kohtuorganina EÜ asutamislepingu artikli 195 tähenduses ning et asjaolu, et ta uuris konkreetset juhtumit, peaks seega takistama ombudsmanil uurimist läbi viia. Sellega seoses märgib ombudsman eelkõige, et ühise järelevalveasutuse kodukorra artikli 25 lõikes 1 on sätestatud, et apellatsioonikomitee koosolek kehtib ainult siis, kui kohal on neli viiendikku selle liikmetest või nende asendusliikmetest. Seega näib, et apellatsioonikomitee otsuseid saab vastu võtta isegi siis, kui teatavad selle liikmed puuduvad. Lisaks on käesoleva kodukorra artikli 12 lõikes 3 sätestatud, et apellatsioonikomitee liiget, kes ei saa koosolekul osaleda, võib esindada tema asendusliige. Seega näib, et konkreetset kaebust menetleva organi tegelik koosseis ei ole algusest peale selgelt kindlaks määratud.

Neil asjaoludel leiab ombudsman, et asjaolu, et apellatsioonikomitee on Europoli asjakohase otsuse juba läbi vaadanud, ei kohusta teda uurimist lõpetama EÜ asutamislepingu artikli 195 lõike 1 teises lõigus sätestatud kohtumenetlust puudutava erandi tõttu.

2.7 Ombudsman märgib, et ühine järelevalveasutus on oma arvamuses rõhutanud asjaolu, et apellatsioonikomitee otsused on siduvad kõigile asjaosalistele. See argument põhineb Europoli konventsiooni (4) artikli 24 lõikel 7, milles on sätestatud, et ühine järelevalveasutus „(...) moodustab komitee, mis koosneb ühest kvalifitseeritud esindajast igast liikmesriigist, kellel on hääleõigus. Komitee ülesanne on vaadata artikli 19 lõikes 7 ja artikli 20 lõikes 4 sätestatud kaebused läbi kõigi asjakohaste vahenditega. Taotluse korral kuulab komisjon pooled ära, keda abistavad soovi korral nende nõustajad. Selles kontekstis tehtud otsused on lõplikud kõigi asjaomaste poolte suhtes ” (rõhuasetus lisatud).

2.8 Ombudsman on seisukohal, et selle viimase lause eesmärk on tagada, et apellatsioonikomitee otsus Europoli otsuse peale, mis käsitleb juurdepääsu andmetele või nendega seotud teabele, on lõplik ja seda ei saa ükski teine asutus kahtluse alla seada. Seetõttu võib väita, et see kehtib ka ombudsmani kohta ning et ombudsmanil ei tohiks olla õigust alustada ega jätkata uurimist Europolile suunatud kaebuse suhtes, kui apellatsioonikomitee on asjaomast küsimust käsitlenud. Sellise tõlgenduse toetuseks võiks eelkõige viidata asjaolule, et Europoli konventsioon kujutab endast rahvusvahelist lepingut, mille liidu liikmesriigid sõlmisid 1995. aastal, see tähendab samu lepinguosalisi, kes on samuti loonud EÜ asutamislepingu. Teisest küljest oli sellise konventsiooni vastuvõtmine (ja ratifitseerimine) ette nähtud Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artikli 34 lõike 2 punktiga d. See säte on osa Euroopa Liidu lepingu VI jaotisest. Euroopa Liidu lepingu artiklis 41 on siiski sätestatud, et EÜ asutamislepingu artiklit 195 „ kohaldatakse käesolevas jaotises osutatud valdkondadega seotud sätete suhtes “. Seda sätet silmas pidades näib üsna kaheldav, kas Europoli konventsiooni artikli 24 lõige 7 võiks tõepoolest piirata ombudsmani volitusi eespool kirjeldatud viisil.

2.9 Ombudsman leiab siiski, et tal ei ole käesolevas asjas vaja selles küsimuses lõplikku seisukohta võtta. Ombudsmani arvates tuleks see küsimus lahendada ainult siis, kui on konkreetsed tõendeid, mis viitavad haldusomavoli olemasolule käesoleval juhul.

2.10 Tuleb märkida, et Europoli otsuses on märgitud, et „*vastavalt Europoli konventsioonis ja Prantsusmaal kohaldatavates siseriiklikes õigusaktides sätestatud korrale teatan Teile, et pärast Teie taotlust on Europoli toimikuid kontrollitud. Vastavalt Europoli konventsiooni artiklile 19 koostöimes Prantsusmaa kohaldatavate õigusaktidega teatan Teile, et Europolis ei töödelda teid puudutavaid andmeid, millele teil on Europoli konventsiooni artikli 19 kohaselt õigus tutvuda.*“ Apellatsioonikomitee märkis oma otsuses, et „*võttes arvesse Prantsusmaa õigust ja praktikat, mis puudutab õigust tutvuda Europoli töödeldavate andmetega, ning Europoli konventsiooni artikli 19 lõiget 3, on Europoli otsus [kaebuse esitaja] taotluse kohta kooskõlas Europoli konventsiooni artikli 19 lõikega 3.*“ Nii Europoli enda kui ka appellatsioonikomitee arutluskäik on seega üsna lühike. Ombudsman leiab siiski, et see asjaolu iseenesest ei ole üllatav, kuna Europol ja appellatsioonikomitee oleksid muidu pidanud avalikustama faktid, mida nende arvates ei oleks saanud avalikustada.

2.11 Ombudsman märgib siiski, et kaebuse esitaja ei ole oma kaebuses ega oma märkustes esitanud ühtegi konkreetset asjaolu, mis toetaks tema väidet, et Europol tegutses vääralt või kuritarvituslikult, kui ta otsustas pärast tema toimikute kontrollimist, et tema kohta ei ole andmeid, millele tal oleks Europoli konventsiooni artikli 19 lõike 1 ja Prantsusmaa kohaldatavate õigusaktide alusel õigus tutvuda. Samuti ei ole appellatsioonikomitee 12. detsembri 2005. aasta otsuse hoolikas uurimine toonud esile ühtegi asjaolu, mis seaks Europoli otsuse kahtluse alla. Neid asjaolusid arvesse võttes leiab ombudsman, et kaebuse esitaja väite uurimise jätkamiseks ei ole põhjust.

2.12 Kaebuse esitaja väitis oma märkustes, et tegemist on põhiõiguste rikkumisega, kuna appellatsioonikomitee otsused on siduvad kõigile asjaosalistele. Ei ole selge, kas kaebuse esitaja soovis seega esitada veel ühe väite. Ombudsman märgib, et iga selline väide vaidlustaks Europoli konventsiooni sätte, nimelt selle artikli 24 lõike 7, milles on sätestatud, et appellatsioonikomitee otsused on kõigi asjaomaste poolte suhtes lõplikud. Sellega seoses tuleb meenutada, et vastavalt oma põhikirja artikli 2 lõikele 2 saab ombudsman käsitleda üksnes haldusomavoli käsitlevaid kaebusi. Seetõttu ei saa ta uurida kaebusi, mis puudutavad õigusaktide või rahvusvaheliste lepingute põhjendatust. Seetõttu ei oleks ombudsmanil võimalik käsitleda ühtegi väidet, mida kaebuse esitaja võiks sellega seoses esitada.

3 Kaebuse esitaja väide

3.1 Kaebuse esitaja väitis, et talle tuleks võimaldada juurdepääs temaga seotud andmetele, mis on Europoli valduses.

3.2 Võttes arvesse eespool öeldut ja punktis 2.11 esitatud järeldust, järeldab ombudsman, et kaebuse esitaja väites ei ole vaja edasisi uurimisi.

4 Kokkuvõte

Ombudsmani poolt selle kaebuse kohta tehtud uurimiste põhjal ei tundu olevat põhjust seda juhtumit täiendavalt uurida. Seetõttu lõpetab ombudsman juhtumi.

Sellest otsusest teavitatakse Europolit direktorit. Käesoleva otsuse koopia saadetakse teavitamise eesmärgil ka ühise järelevalveasutuse direktorile.

Sinu siiralt,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

- (1) Ombudsman mõistab, et Europol viitab EÜ asutamislepingu artikli 195 lõike 1 teisele lõigule.
- (2) Ombudsman mõistab, et Europol viitab EÜ asutamislepingu artikli 195 lõike 1 teisele lõigule.
- (3) Europolit ühise järelevalveasutuse 22. aprilli 1999. aasta seadus nr 1/99, millega kehtestatakse selle töökord (EÜT 1999, C, 149–01).
- (4) Europolit konventsioon on kättesaadav Europolit veebisaidil <http://www.europol.eu.int/index.asp?page=legalconv> [Linki].